

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemán velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 47.

V Ljubljani, v torek 26. februarija 1889.

Letnik XVII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred velja za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z dnem naročbe.

„DOMOLJUB“

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1889. s poštino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“ opravništvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

O propadanji Nemštva.

II.

Kar je oviralo slovanske in madjarske narode, da niso mogli z nemškimi historično tekmovali, to je bil — in je še zdaj na Ruskem — nedostatek olikanega in imovitega srednjega stanu, nadaljuje dalje pl. Hartmann v svoji razpravi. Nemci, popolniviši to mizerijo v državnem življenju skupno z nemški govorečimi židi, postali so duševno in gmotno merodajna moč v dotičnih deželah, in to tem bolj, čim bolj so v roke dobili veleposestva in uradniške službe. Kjer pa so, kakor v nemško-avstrijskih kronovinah in na Sedmo-

graškem, polastili se večinoma kmetskih dvorov, postali so samovladni narod. Neizobražena masa, prosta narodne zavednosti, ni imela ni zmožnosti ni zmisla, da bi se upirala tej nadvladi; slovansko plemstvo imelo je sicer voljo, toda ne zmožnosti, in tudi mu je manjkalo duševne omike in zaslonbe na narodni srednji stan.

V takih razmerah v avstro-ogerskem cesarstvu in v bivših poljskih deželah Pruske nastal je obrat, ki je sicer stoprav v začetku, toda staro lice premenil je vže popolnem in bode v bodočnosti z zgodovinsko potrebo učinil še večje premembe. Plemstvo postalo je v deželnem in duševnem oziru toli olikano, da more popolnem tekmovali z nemškim. Počasi razvija se narodni srednji stan in je v nekaterih deželah zadobil zelo znatne važnosti; mase so konečno narodno postale fanatične. One so merodajnim stanovom silna armada za mirno glasovanje, strašilne demonstracije in v slučajih tudi za oboroženo razburjenje.

Po mestih, kjer je bilo prej videti samo nemške napise nad prodajalnicami, vrste se zdaj nemški s tujejezičnimi ali so pa celo v kót potisnjeni. Zaradi hitrosti tega prevrata zelo pade na tehtnico, da se velikemu številu židov zdi ugodneje obračati čoln svoj po toku, t. j. imena svoja in trgovsko občenje poslovaniti (?) ali pomadjariti. Narodni veleposestniki postali so vže toli sposobni, da mogo tekmovali z nemškimi; narodni trgovci so v mnogih krajih, vsaj v mali kupčiji, dospeli do istega cilja, in vže prihodnje pokolenstvo despeje i tja.

Torej vidimo, da je ta kulturna pretvorba družih narodnostij zmanjšala kulturno napredovanje Nemcev, da, slednji celó v nekaterem oziru za temi hodijo. Vže ta dokaz sam zadostuje, da nam je jasen upadek vpliva in merodajnega ponosa nemškega življa; toda ne utemeljuje še istinitega in absolutnega upadka Nemštva v številni sili. Ko bi bili Nemci jednako navdušeni in požrtvovalni branitelji narodnosti svoje, kakor so to njihovi protivniki, morali bi se boriti za to, kar zdaj posedujejo; da to ni tako, da obratno Nemštvo vedno zgublja tal, dokazuje zadostno prevago o intenziteti narodnega čuta njih sosedov.

To pokolenstvo, koje je doživelo to veliko srečo, da je videlo založenje nemškega cesarstva, sprijazniti se mora tudi z mislijo, da je Nemštvo — izvzemši severne Tirole, severni okraj Česke, jezikovne otoke podonavske in nekoliko sodružnih družih otokov — povsodi izgubljeno, brez nadeje izgubljeno na vse veke razven v nemškem cesarstvu in v bodočih njegovih kolonijah. Nad tem faktom bi se človek skoro razjokal; smrtni boj ta možno je sicer izven nemške države podaljšati duševno, pravno in z denarno podporo, toda tej istinitosti moramo možato gledati v oči, ne smemo se pustiti zapeljati željam svojega sreča in ne priznavati neizprososti zgodovinske potrebe. Samo takrat, ako bodemo imeli pogum ne tajiti ni najhujše stvari, spoznali bomo tudi, kaj se dá po okoliščinah storiti in česa učiniti tudi po potrebi.

Da se Nemštvo ne dá oteti v ruskih pobaltških pokrajinah, to vsak priznava. Nemštvo se ondi naslanja samo na veleposestnike, kateri imajo zopet zaslonbo v protestantovskem duhovništvu. Taka nadvlada mora kmalu propasti. Ko bi se te krasne pokrajine Nemčiji ponudile v dar, Nemčija morala bi tak danajski dar odkloniti, kajti pri istinitem številnem razmerju more se sicer nemško gospodstvo za nekoliko generacij umetno podaljšati, toda nikoli utrditi trajno. Vrh tega bi se tako dolgo obrežje brez ozadja nahajalo v vojaškem in trgovskem oziru v zelo slabem položaji. Lažje bi nemška država mogla ponemčiti levo obrežje Visle, kjer je 5% Nemecev in 5% nemški govorečih židov, ker to ozemlje leži vojaški in komercialno v zaokrogljenem okraju nemške države; tola tudi te provincije bile bi prej nam v prokletstvo nego v blagoslov, dokler popolnoma ne ponemčimo poljskega ozemlja, ki spada stoletja k Prusiji.

Ne tako pregledne so razmere v avstro-ogerskem cesarstvu. Kar se tiče Ogerske, si menda nobeden Nemec ne domišljuje, da je proti s parno silo izvrševanemu pomadjarjenju trajni odpor nemških življev mogoč; istotako ni misliti, da še kedaj nastopi mestu madjarskega gospodstva na Ogerskem nemška birokracija. Mestu njega prišla bode še brezobzirnejša večina slovanska in rumunska. Ne strah pred

LISTEK.

Oče in hči.

(Dalje.)

„Znano vam je, Ostan, da ima Mihaljek nad hlevom pripravno izbo, po letu spi tam kakšen hlapec, po zimi pa nikdo.“

„Kaj to meni mari?“

„Čakajte malo. Vse bom počasi povedal. Ne mudi se nama. Mihaljek ima torej prazno izbo . . . Sedaj bom pravil dalje. Ljudje govorijo, da se Mihaljek ženi. Ne vem, odkod so ga vzeli tako na jezike. Jaz jim tega nisem povedal, dasiravno sem to najprvo vedel. Pred kakimi tremi tedni pridem k njemu. Molil sem v veži. Tista njegova teta, stara Marjeta, me je kaj grdo gledala. Oditi bi moral brez daru. Tù je Bog prinesel njega samega, Mihaljka. Povprašal je, če sem kaj dobil. Potem me je peljal v hišo. Skrivnostno me je vprašal, če je res, da mora dekle imeti človeka rada, če ima kaj od nje, kakšen robec ali kaj drugega. I seveda,

sem rekel. In potem mi je pravil, kako bi rad Ljubetovo Metko dobil.“

„Vem, kam pes nogo molí: Pomagati hoče svojej nekdanjej bogatiji zopet na noge in to z denarjem, ki ga bo Ljube dal hčeri za doto. Stari Mihaljko se je tožil z Ljubetom. Precéj je zatožil.“

„Mogoče, toda jaz nisem tega zapazil. Našteval mi je njene lepe lastnosti. Misli lahko tudi na njen denar, pa jaz ne vem . . . In prosil me je, naj mu preskrbim od nje kakšno reč, da ga bode rada imela. Obljubil mi je tisto izbo na hlevu, če jo dobi . . . Jaz sem mu rekel, da mu bom pomagal, če bom le mogel.“

„In kaj si potem storil?“

„Verjel mi je, da tista praznovornost kaj pomaga, tedaj ni bilo drugače, da sem moral svojo obljubo spolniti. Ko sem potem kmalu pri Ljubetu v Zavodah prosil in ni bilo nikogar v hiši, pograbil sem Metkino svilnato ruto na postelji in sem jo prinesel Mihaljku. Res sam sebi tega praznovornja ne verjamem, ker je to tako bedasta reč, da si ne morem misliti bolj neumne, toda sila me je na to nagnala. Ali naj tudi po zimi bijó ljudska vrata po

petah. Ker se mi je ponudila prilika, moral sem se je okleniti z rokama.“

„In ko bi Mihaljek to zvedel?“

„Vi mu ne bote povedali, jaz tudi ne, torej sem brez skrbi.“

Ostan se je nasmejal: „Takega pa še nisem slišal.“

„In kaj mi je sedaj ta tepec napravil?“ nadaljuje Muznik. „Ko so danes pili vkup, šel je Mihaljek in vpričo dekleta njeno svilnato ruto imel v zunanjem žepu, in še tako, da jo je polovico ven mahalo. Videl sem, kako ga je gledala, ali rekla ni ničesa. S svojo lehkomišljenostjo mi je Mihaljek vse pokvaril.“

Stari Ostan se je še bolj zasmel.

„In sedaj ne vem, ali hočem reč nadaljevati, ali vse pustiti, ali kaj hočem? Dajte mi kakšen svét!“

„Najraje bi ti jih naštel, drugega nisi vreden, da ljudi pehariš.“

„Sam vem, pa sedaj ne morem nazaj. Sicer pa jaz nisem toliko vzrok, kot on sam. Kriva sva oba. Tako je na svetu.“

Nemci, temveč jako opravičena bojažen pred Slovani žene fanatizem madjarizacije k taki hlastni hitrosti, kajti zamuditi se ne sme ni trenotje, ako se ima nemadbarska večina na Ogerskem po madjarski tretjini stanovništva takó pomadjariti, da bi bilo delo dovršeno prej, nego slovanski in rumunski čut tudi ondi vzplamti k popolni sili. Vzlic temu mislim, da bodo Madjari pri tej dirki imeli kratke noge in prej ali slej zadela jih bode usoda, da jim bodo njihovo sedanje početje z lihvarskimi odstotki plačali Slovani in Rumunci, koje oni zdaj tlačijo. Ostanek Nemštva, koji preživi dóbo madjarskega gospodstva, podleže potem neki bodoči moči.

V zapadni polovici pripada Galicija Slovanom — piše pl. Hartmanu dalje; toda tudi bivše nemške pestre provincije, o kojih osvojenji vedno sanjajo Velikonemci, imajo povsod, razven na Tirolskem in Podonavskem, slovansko večino. Ta potrebuje samo popolne zavednosti o svoji moči, in nemška nadvlada zgrudila se bode kot na Češkem — v prah!

Socijalni red in socijalnih demokratov program.

VIII.

Tretja resolucija se ozira na državno preosnovo socijalnih razmer. Socijalni demokrati menijo, da so se državniki preosnove lotili le iz strahu pred proletarijatom in v nadi, da bodo delavce prepričali o naklonjenosti imovitih krogov, in zlasti tudi, da ne propade vsa moč prihodnjih vojakov. Poleg tega jim tudi pripisujejo postranski namen, skrb za delavce vsaj deloma odvzeti občinam in ga prenesti na rame delavcev, ter odstraniti vsako samostojno delavsko podporno organizacijo, češ, da jim je trn v peti, ker se v teh delavskih podpornih družbah vadijo v osnovanju in oskrbovanju večjih družb, in se tako urijo za prihodnje gospodarstvo v socijalnih demokratov državi.

Ker reči tako stojé, zato izjavijo na shodu zbrani socijalni demokrati:

„Zavarovanje delavcev proti bolezni in nesreči ni še preosnova socijalnih razmer, ker daje le onemoglim nekaj miloščine, koje so sami vložili.“

„To delavce ne smé slepiti, marveč morajo jasno in določno tirjati, da se socijalna preosnova obrača na zdrave za delo zmožne delavce, da jih zavaruje pred opletnitvijo; česar pa se vé da ne moremo pričakovati od plenivcev, ampak samo od opletenjenih.“

„Dokler vlada kapitalizem, morejo le resne in celotne postave v varstvo delavcev škodljive nasledke zadržavati — ako se tudi res krepko spolnujejo. Čas je že skrajni: ker propad delavskega stanú se kaže v veliki umrljivosti otrok, v kratkem življenju in zgodnjem opešanju delavcev, v nabrižnosti za vse, kar bi ga moglo povzdigniti in sovrednega drugim stanovom storiti. Te nečloveške nasledke kapitalizma mora vstavljati pošteno zakonništvo.“

„Avstrijske obrtne postave so nezadostne, ker so slabotne in pomanjkljive, in ker se uradnije pri izpeljavi premalo ozirajo na njihov namen. Obrtniški nadzorniki ne opravijo nič, ker jim nedostaja pomočkov in ker imajo premalo oblasti.“

Te pritožbe socijalnih demokratov so po večjem opravičene. Strah pred rastočim proletarijatom je

„Najboljše bo, da ga lepo izpelješ. Reci, da bo težko kaj, ker je tako nerodno začel. Pa tolaži ga, da je morebiti še kaj upanja.“

„Kar tako bom storil, da.“

Pri eesti je stala hiša. To je bil Ostanov dom. Precej naprej se je začejala vas Jelšina. Najbolj lepa in velika hiša je bila Mihaljkova.

„Tú se bova ločila“, povzame Ostan. „Kam si namenjen nocoj?“

„Nikamor — če hočete grem z vami.“ Toda precej je dostavil: „Za nič ne bi šel z vami. Sin še vas težko gleda, še vi mu tesno hišo delate, če prav ima dve, tukaj in v Zavodah. A k Mihaljku jo bom pobral. Tam imajo prostorno hišo in dosti kruha, dasi mi ga nocoj ni potreba. Ali odpočiti se moram. Danes sem moral vpiti, če sem hotel dobiti kaj v malho. Tako je na svetu.“

Pustil je starejšega Ostana in kolovratil, kolikor so mu dopuščale moči, za Mihaljkom.

(Dalje sledi.)

za liberalne bogatine edini nagib k socijalni reformi, in tega strahu se res mislijo s tem znebiti, da nekaj papirnatih paragrafov delavcem pred oči postavijo s „sladkim dobrovoljnim ponižanjem“: glejte, vi delavci, koliko smo mi storili za vas; ker pa od papirja ni nobeden sit in tirja kaj poštenega, kar se rabiti dá, zato brž govoré liberalni mogočniki po borzah, tovarnah, železničnih in bankinih upravnih svétih itd.: glejte, ljubi bratje socijalisti, mi borzi-janci, tovarnarji, bankirji, upravni svetniki smo dobri ljudje, imamo dobro voljo, a moči nam manjka. Ves denar in vse premoženje se steka v „zašite žepe klerikalne“. Glejte, dragi socijalisti, kolikošne plače imajo ti črnuhi, kapelani imajo že po 250—300 gld. na leto, in kaj še-le župniki po 600—700 gld.; ali ni strahovito to! Mi bankirji in ravnatelji in svetniki smo pravi reveži s 10.000, 20.000—30.000 gld. itd. na leto, proti kapelanom in župnikom. Nadalje premislite — tako govoré liberalni bogatini — dragi socijalisti, koliko kapitalov imajo cerkve naloženih, — strah in groza — človeku se dela tema pred očmi — in obresti od teh kapitalov koliko nosijo na leto!

Istina je, cerkev bo kmalu premagala še Rotšilda, toliko bogastva ima nakopičenega. Ali nehajmo splošnje govoriti. Zaradi dobrih zvez lahko socijalni demokrati vsak čas natanko po številkah izvedó, koliko ima vsaka cerkev premoženja, ker vlada tirja, da se jej vsako leto računi položé; vrhu tega pa je zadnja leta za vravnavo kongruie tudi vse postranske dohodke tako natanko preiskala in zapisala, da pri sto in sto duhovnikih do enega goldinarja lahko izračunite, koliko dohodkov ima on in cerkev njegova. Prepričani pa smo, da Rotšild ne gré menjati, če mu ponudite vse letne dohodke vseh avstrijskih — Ogri so nekateri na boljšem — cerkvá in duhovnikov in naj on prepusti cerkvi svoje letne dohodke, ki jih dobiva od avstrijske države. Tacih vzgledov si lahko socijalni demokrati napišejo prav mnogo. Na eno stran naj pišejo letne dohodke milijonarjev — in jih bodo našli v Avstriji na stotine, na drugo stran pa dohodke duhovnikov in potem naj primerjajo, račun bo pokazal vse. Za duhovnike ne bo mnogo dela, ker je država že vse izračunila, pri milijonarjih pa bo več dela, ker skrivajo po — Wertheim-maricah in nobenega blizu ne pusté; vendar z vstrajnostjo si lahko napravijo precéj natančen pregled.

Po teh suhoparnih študijah si lahko napravijo socijalisti sodbo po svoji glavi, in jim ne bo treba poslušati večnih pridig — „vom beutel flicken“.

Kakošen namen ima vlada pri socijalni preosnovi, tega mi ne moremo vedeti, to pa lahko rečemo, da mora skrbeti za obstoj države s vsemi pripravnimi in poštenimi sredstvi in najbrž upa po tej poti priti do svojega namena.

Matica Slovenska.

LXXXII. odborova seja v sredo dne 20. febr. 1889.

Navzoči: Gg. Jos. Marn (predsednik); A. Bartel, I. Flis, dr. A. Jarc, A. Kržič, dr. Franc Lampe, Fr. Levec, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, A. Praprotnik, L. Robič, F. Stegnar, I. Šubic, I. Tomšič, I. Vavrú, Fr. Wiesthaler, A. Zupančič, V. Zupančič, dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Zapisnik LXXXI. odborove seje, ki sta ga pregledala odbornika Bartel in Tomšič, potrdi se brez ugovora; današnjemu zapisniku bodita overovatelja Bartel in Kržič.

Predsednik naznanja, da so imeli v zadnji dóbi seje odseki, in sicer: gospodarski 6. novembra in 12. decembra, agitacijski 24. novembra in književni 18. februarja. Dotični zapisniki so odboru na ogled.

Predsednik obširno pojasnuje zgodovino izvršitve matičnega sklepa povodom cesarjeve štiridesetletnice (podaritev patrijotičnih knjig iz društvene zaloge učiteljskim in šolarskim knjižnicam) po raznih slovenskih kronovinah. Vsega skupaj je bilo podarjenih 1037 „Zgodovin avstrijsko-ogerske monarhije“ in pa 214 „Spomenikov“. Matici so došle za to darilo mnoge pismene zahvale, posebno od kranjske deželne vlade pa od primorskega cesarskega namestništva.

Došla nam je med tem, pravi predsednik, dokaj lepa podoba cesarjeva, katera v čednem okviru sedaj krasi matično sobo. Kakor smo bili veseli o spominu 40letnice cesarjeve, tako nas je vse z bridko žalostjo navdajalo to, kar se je zgodilo dne

30. januarja t. l. Matica je z drugimi narodnimi društvi visoki deželni vladi izrazila svoje sožalje in da so neresnične bile trditve o Matici in njenem predsedniku po nekaterih časnikih, povedal sem sam na najvišjem mestu pa v slovenskem in nemškem tukajšnjem listu. Uprav tisti bridki dan dospelo je z Dunaja poročilo, da so me presvetli cesar 26. januarja imenovali častnega kanonika. V nedeljo potem pride mi slovesno čestitat častna deputacija „Slov. Matica“ v imenu vsega odbora, češ, v predsedniku poslavljen je tudi Matica. To čestitanje me preveč časti pa tudi jako veseli in sam ne vé, kako bi se spodobno zahvalil slavnemu odboru vsemu pa vsakemu gospodu posebej. Gledé na ono žalostno pa na to veselo dogodbo povabim vas, gospodje! da vstavši izrazimo svoje iskreno pomilovanje o prebridkem dogodku presvetli cesarski rodbini, vzlasti ljubljene mu cesarju, in da pritrdimo vnovič staremu slovenskemu geslu: Vse za vero, dom, cesarja! kar vsi odborniki dostojno izvršijo.

V zadnji seji sem vas poprosil, da mi svetujete, kako naj bi Matica naša praznovala svojo 25letnico. Z vsako svečanostjo sklenjeni so gotovo troški. Moja misel je ta, da se je Matica uprav letos poslavlila s tem, da je izdala štiri dokaj lepe knjige, s katerimi je občinstvo jako zadovoljno; razumništvo slovensko pa naj proslavi Matico tako, da obilneje pristopa ter jo podpira z zedinjenimi močmi. Temu nasvétu odborniki sploh pritrdijo s pristavkom, naj se v ta namen v „Letopisu“, objavi primeren sestavek o dosedanjem društvenem delovanju in naj občni zbor ima nekoliko slovesnejše lice, ter naj se praznuje pozneje o poletji, morda okoli binkošti.

Vsled § 12. društvenih pravil in vsled smrti jednega odbornika izstopijo letos iz odbora gg.: M. Cigale, P. Grasselli, A. Praprotnik, A. Raič, Feliks Stegnar, L. Svetec, J. Šuman, I. Vavrú, M. Vođušek in A. Zupančič.

Vsled odborovega sklepa sestavlja po nasvétu odbornika Robiča tajnik avtentičen zapisnik pokojnih društvenih ustanovnikov s podatki, s katerimi se imajo pomanjkljivi zapiski popolniti, imenik sam pa primerno objaviti v „Letopisu“. Upati je, da se sklep izvrši Matici na čast, naslednikom pa v spodbudo. Jednak zapisek, toda le z imeni in priimki v abecednem redu, pričela je objavljati „Matica Hrvatska“ v svojem izveštju za leto 1887.

Predsedništvo je dne 14. novembra 1888. l. brzojavno čestitalo Ciril-Metodovi podružnici v Celovcu kot slaviteljici cesarjeve 40letnice in pa Einspielerjevega spomina ter prejelo vest o smrti bivšega ministra in predsednika češkega književnega društva, Jos. Jirečka, kateri ostane tudi nam Slovincem v hvalnem spominu.

Nauka o telovadbi (II. del) ostali iztisi se imajo iz književne zaloge podariti v enakih delih društvom: „Sokol“, „Učiteljsko društvo“, „Národna Šola“, ker bodo na ta način svojemu namenu bolje vstrezali in lože koristili.

Odbor vzame na znanje, da je „Matica“ izročila Vodnikov in Vilharjev zaklad dotičnima odsekoma proti blagajnikovemu potrdilu, ter pritrdi prošnji odseka za nabiranje doneskov za Bleiweisov spomenik, da se ima spraviti hranilnična knjiga z dotičnimi nabranimi novei v „Matičini“ blagajnici.

„Matica“ je v smislu odborovega sklepa izplačala brez zadržka nagrade pisateljem, korektorjem in tiskarnam. V tej zadevi ni nobenega zaostanka.

Predsednik se častno spominja pokojnega častnega kanonika g. A. Žuže († 1884), ki je volil „Matici“ svoto 100 gld., od katerih ji je c. kr. fin. prokuratura za Kranjsko po odračunjenih pristojbinskih troških izplačala znesek 89 gld. 50 kr.

Odbor vzame na znanje naredbo o zvišanji gostščine, po kateri se je bilo „Matici“ kot hišni lastnici tudi že ravnati.

Gledé ponudba o nakupu literarne zapuščine Žvabove ne more odbor prej sklepati, dokler je ne dobí v pregled in presojo.

Na ogled so računski sklep za leto 1888, proračun za leto 1890 in račun o tujem premoženju. Po nekaterih podatkih blagajnika in I. podpredsednika vzame odbor s pritrditvijo ugodno denarno stanje društveno na znanje.

„Matica“ izdá letos za društvenike tri knjige, in sicer: 1. „Letopis za leto 1889“, Vrednik mu bo zopet dr. Požar. Oblika in vsebina podobna lanski; obsegati ima krog 20 pól; tiskala ga bo „Narodna Tiskarna“. Rokopisov je že zadostno šte-

vilo ali poslanih, ali pa obljubljenih. Vredniku se naroči, da skuša skrbeti za prijetno premembo v pisateljih in strokah. 2. „Dušeslovje“, I. del.; piše dr. Lampe. Knjiga bo obsegala 16—18 pol; tiskala jo bo „Katoliška tiskarna“. Določijo se ji stvarni in jezikovni presojevalci; in 3. „Erjavčevi pripovedni spisi“, II. del; vredil prof. Fr. Levce. Oblika ista kot pri I. delu, obseg nekako 18 pol. Tiskala jo bo Miličeva tiskarna. Knjig bo tiskati po 2000 iztisov.

Razun tega se je posvetoval odbor o načinu, po katerem naj se izvrši v 53. seji (17. februarja 1882) storjeni sklep, da se „Slovensko-laška slovnica“ izda s podporo po 1. paragrafu „Matičnili“ pravil. Dasi so nekateri zopet razodevali željo, naj se sprejme kot društvena knjiga, obveljal je po živahni razpravi proti predlogu književnega odseka nasvet, da se izda v 1000 natisih letos samo za prodaj, in sicer v tiskarni Blaznikovi. Ali jo udje, kateri bi je želeli, dobó po nižji ceni vsled § 6., ali v zamenjo za katero drugo knjigo, to se odloči pozneje. Pisatelj je rokopis preosnoval popolnoma, kakor se je zahtevalo, in odbor si je v svesti, da se sodba o tem njegovem ukrepu odloži do časa, kadar pride knjiga na svetlo in se pokaže, kako se bode „Matici“ obnesla omenjena kupčija.

Vprašanje o vezavi društvenih knjig reši se v tem zmislu, da se imajo knjige v vezavo izročiti za letos zopet jednemu samemu knjigovezu. „Matica“ bo strogo gledala na to, da se delo povoljno izvrši.

Odbor vzame na znanje, da se je Kopitarjeva zadeva vsled nekaterih neugodnih občinskih razmer na Dunaji zopet zavlekla in se mora čakati poslednjega določila.

Po prizadevanji agitacijskega odseka se je ustanovilo, oživilo ali prenovilo več novih poverjeništev. Poverjeniki so postali gg.: župnik Pavlič za Kostanjevico z okolico; dekan Vesel za skupno trnovsko dekanijo; kaplan Dekort za Brežice; trgovec Mejač za kamniško okolico; ravnatelj in nadzornik Gabršek za Krško; župnik Poljanec za Planino; župnik Petrovič za poljansko dolino; župnik in duh. svetnik Mesar za Bohinj; c. kr. okr. sodnik Jenčič za Zatičino z okolico; župnik Virant za mokronoški in župnik Tavčar za žužemperški okraj; župnik Špendal za tržiški in trgovec Kos za idrijski okraj. Več poverjeništev se še snuje; dotični dogovori niso še končno dognani.

Zanimanje za društvo je precej živahno. Za leto 1888 plačalo je že 1427 letnikov, za leto 1889 pa 332. Letopisov za leto 1888 je le še 10 iztisov. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. februarja.

Notranje dežele.

Z Dunaja se poroča: Dobro poučeni vojaški krogi trdijo, da bo imenovan za *generalnega nadzornika pehote* nadvojvoda Friderik, in ne nadvojvoda Franc Ferdinand. Nadvojvoda Friderik in nadvojvodinja Izabela bodeata prihodnje dni spremlja nadvojvodo Albrehta v Kajiro.

Državni zbor bo prišel jutri proračunsko razpravo ter jo bo nepretrgano nadaljeval do konca, tako da poslanci letos ne bodo imeli običajnih predpustnih počitnic. — Včeraj je vlada poleg postavnega načrta o uradnikih pri vseučilišnih knjižnicah (glej včerajšnjo brzojavko) predložila tudi še načrt postav, ki vrejuje plače profesorjem na bogoslovskih zavodih.

Zoper *orožno postavo* so nameravali enako Budimpeščancem prirediti izjavo tudi Požunci, a so morali opustiti ta načrt, ker se je zanj premalo zanimalo prebivalstvo in ni nikdo nasproti oblastnim hotel prevzeti jamstva, da se bo ohranil mir in red.

Vnanje države.

Srbski vladni krogi odločno oporekajo brzojavkam Reuterjevega izvestja, da so se srbsko-bolgarske obravnave gledé trgovinske pogodbe pretrgale zaradi vpliva iz inozemstva, marveč trdijo, da so to zakrivile le razprtije gledé izvožnje goveje živine iz Srbije v Bolgarijo. — Kralj Milan se je predvčeraj odpeljal na lov v Kragujevac. Še-le po njegovem povratku v Beograd se bo neki končno rešila ministerstvena kriza.

Turška vlada je izročila *bolgarskemu* ministerstvu noto gledé bolgarsko-srbskih obravnav o trgovinski pogodbi, da na podlagi § 1. berolinske pogodbe Bolgarija kot podložna država ni opravičena, podpisati trgovinske pogodbe. Bolgarska vlada pa trdi, da ima k temu pravico po § 8. ravno iste pogodbe. — Srbska lista „Odjek“ in „Videlo“ objavljata Bolgariji sovražne članke, kar je v Sofiji napravilo jako

neugoden vtis. Posebno „Odjek“ je vznemirljen zaradi tega, ker je Bolgarija pomnožila svojo vojno za dvanajst polkov, ker namerava graditi železnico od Sofije čez Kistendil v Makedonijo, zaradi pristanišč v Varni in Burgasu itd. Sploh se zdi človeku, ki čita te članke, da bi bili Srbi le takrat zadovoljni z Bolgeri, ako bi se slednji z rokami v žepih slepo udali svoji osodi jednako turškim fatalistom. — Poveljniki za nove polke so vže imenovani ter so odšli v svoje kraje. Mej tem je vlada razpisala dobave za nove vojne potrebščine. Gledé obleke za armado se vladi ni treba več obračati do inozemstva. V Essen sta odpotovala eden major in eden poročnik, da prevzameta nove topove. O razprtijah mej višjimi častniki se ničesa več ne čuje v javnosti, vendar pa razmere ravno v teh krogih niso zdrave. To dokazuje samoumor nekega stotnika v Sumli, ki je zapustil pismo, v katerem pravi, da mu ni več mogoče živeti pod takimi predstojniki, kakoršni so sedaj v Sumli. Vojni minister je sestavil komisijo, ki bo preiskala to zadevo.

„Times“ piše: *Ruski* car je rekel Cankovu pri avdienci, da mu je dobro znano, kakó malo poljudna je sedanja vlada v Bolgariji, ker jo podpirajo edino le najeti in plačani ljudje. Pozná tudi hvaležno mišljenje bolgarskega národa zoper Rusijo ter popolnoma odobrava postopanje pravoslavnega duhovništva v zadevi mej sinodo in bolgarsko vlado. Izbral je že kneza za Bolgarijo, toda njegovega imena ne more imenovati, ker še ni prišel čas za to. — „Pravitelstveni vestnik“ pojasnjuje zadevo z Ašinovom in francoskimi oblastnjami: Ruska vlada ni v nikakoršni zvezi z Ašinovo ekspedicijo. Ašinov se je upal trditi nasproti francoskemu diplomatskemu zastopniku v Port-Saidu, da ruska vlada odobrava njegovo postopanje. Tu se je lagal. Dogodek v Sagalli je zakrivil edino-le Ašinov sam ter nikakor ne bo vplival na razmere mej Rusijo in Francijo.

Dne 10. t. m. so odposlanci *francoskih* delavskih sodniških zbornic in neodvisnih obrtnih združenj v Parizu, Lyonu Bordeaux-u in Marseille u izročili vladi pismene zahteve delavske stranke ter napovedali, da bodo prišli po odgovor dne 24. t. m. Delavci so se mej ministerstveno krizo pripravljali k cestnim izjavam, izgreodom. Mnenje mnogih listov je bilo, da bo minola nedelja osodepoln dan za Francijo. Delavski poslanci so objavili izjavo, v kateri so rekli: „Prišli bomo danes dne 24. t. m. ter poiskali vladne zastopnike, da dobimo odgovor, kateri nam je vlada dolžna dati. Celih osemnajst let smo mirno gledali, kakó nam je splaval up za upom po vodi, toda sedaj je prišel čas, ko ne bodo več dopuščali delavci, da se z njimi ravna kakor z izvrženci iz republike.“ Za sedaj razburjeni duhovi, katere si je vzgojila republika sama, niso še pokazali svoje prave barve, toda koliko časa bo imela vlada še mir pred njimi? Minister notranjih zadev se je izjavil, da ne sprejme odposlancev. Dotične brzojavke slovejo: „Odposlanci delavskih sodniških zbornic so se zbrali v soboto zvečer v delavski borzi ter so vzeli izjavo ministra notranjih zadev na znanje. Sklenili so priporočati delavcem, da se izogibajo vsakim izgreodom in naznanijo svojim tovarišem izid tega posvetovanja. Upa se, da danes ne bo posebnih nemirov.“ — „Pariz je miren; le na nekaterih krajih so se zbirali ljudje, a jih je redarstvo razkropilo. Pred ministerstvom notranjih zadev ni bilo nikakoršnih izjav.“

Iz *belgijske* prestolnice se javlja dne 23. t. m.: Belgijski poročnik Baert, ki se je zaradi bolezni za nekaj časa povrnil v domovino iz Kongo-države, kjer je bil dije časa tajnik Tippo-Tipov, je preverjen, da je Stanley sedaj v Wadelai-u in tam sestavlja z Eminom pašo načrte, kakó bi mogel pridobiti zopet Kartum. To upa izvršiti s pomočjo Tippo-Tipovo. Baert opisuje napredek Kongo-države z jako živimi bojami. „Ko sem tjejak prišel od Stanley-evih slapov, menil sem, da sem zopet v Evropi.“

Na predlog vojnega ministra Manuja je sklenila *rumunska* zbornica izvoliti iz vseh strank komisijo 21 članov, ki bo sprejela zaupna pojasnila vojnega ministra gledé nadaljevanja utrjevalnih del. — Novi predlog, da se zatoži Bratianovo ministerstvo, in ki je bil, kakor znano, z veliko večino sprejet, vložil je poslanec Isvoranu ter so ga pri tem odločno podpirali tudi konservativni člani ministerstva. — Bukareški krogi, ki so v zvezi z ruskim poslaništvom, prorokujejo, da se bo v kratkem izvršil v Bolgariji preobrat na korist Rusiji in da bo prišlo na vladno krmilo Radoslavovo ministerstvo. Ta vest je jako nezanesljiva, kajti to nam vže davno napovedujejo brzojavke iz Bukarešta. — Vladi nasprotni listi zopet poročajo o nemirih mej kmetskim prebivalstvom. Vladni krogi pa samo priznavajo, da je ta stan s sedanjimi razmerami nezadovoljen.

V *angleški* zbornici je imela vlada leta 1887 večino za 118 poslancev; letos že se je zmanjšalo to število. V zbornici sedi sedaj namreč 312 konservativcev, 70 desidentnih liberalcev, 203 liberalci, 85 parnelovcev. Vladna večina je tedaj sedaj le za 94 mož. Dva parnelovca, O'Brien in Harrington sta sedaj zaprta, pet parnelovcev, mej njimi O'Connor, je obsojenih, a so se pritožili, zoper tri so sodišča izrekla ukaze, da jih orožniki odvedejo v zapor.

Združene države obravnavajo z vsemi pomorskimi velesilami o mejnarodnem mornaričnem posvetovanju, ki se bo koncem tekočega leta vršilo v Washingtonu. Vspored dotičnim obravnavam obsega nastopne točke: Zmanjšanje nevarnostij na

morji z zboljšanim sistemom znamenj; mornaričnemu napredku primerna revizija knjige o znamenjih; uvedba najboljšega sistema za reševanje ljudij; jamčenje za varnost življenja in blaga na morji; odstranjevanje nevarnih razbitih ladij z najbolj obiskovanih morskih cest.

Izvirni dopisi.

Iz Šmartna pri Litiji, 25. februarja. G. vrednik! Kakor po mnogih krajih, tako se tudi pri nas ljudje prepirajo; a o tem ne bom govoril, vedoč, da bi marsikaterega naših „modrih mož“ razžalil. Začnem raje s čem drugim.

Letošnje leto prišla je nad našo ljubo Avstrijo velika ter grozna nesreča: izgubili smo jedinega sina našega presvetlega cesarja, blagega prestolonaslednika Rudolfa. Silno nas je pretresel ta udarec, ki je prišel tako nepričakovano. Najbolj pa je nesreča zadela našega blagega cesarja in vso hišo habsburško. Mi pa molimo za dušo pokojnikovo, da bi jej bil Bog milostljiv sodnik in da bi nam ohranil našega viteškega vladarja še mnogo let.

Miloval sem Vas, gosp. vrednik, zaradi hude borbe, koja ste imeli pretekle dni v beli Ljubljani zaradi črne zastave. A menim, da naše stolno mesto ni več bela Ljubljana, ampak črna, ker imate ondi toliko črnila, da ž njim hiše „mažete“, zato pa meni sedaj primanjkuje črnila, da ne morem končati svojega dopisa.

S Šenturške gore, 24. februarja. (Pomlad se bliža!) Jedva je skepnel sneg na prisojnih krajih naše gore, takoj so se prikazale prve pomladanske cvetlice. Belih kuric (Helleborus niger) je vže mnogo videti. Tudi zelene kurice (Helleborus viridis) so pririle iz ogrete zemlje. Brezštevilih jegličev (Primula acaulis), koje smo vže o Božiču tu in tam opazovali, se sedaj razcvita v mnogobrojnem številu. Tudi jeternik (Anemone Hepatica) se je nam prikazal s svojim višnjelim venčkom. Kakošno nasprotje! Zunaj v prirodi poleg snega krasne cvetlice, na oknih pa skoro dan za dnevom še ledene rože. Tu vidimo, kako malo gorkote treba zgoraj imenovanim hčerkam prirode, da se vzbudé iz zimskega spanja, da se razvijó in razcveté; kako utrjene so, da jim tudi hud mráz veliko ne škoduje.

Dnevne novice.

(Drugi splošnji katoliški shod) za vso Avstrijo, koji so preložili meseca novembra l. l. na prihodnjo pomlad, bode *na Dunaji od dne 29. aprila do 2. maja t. l.* Osnovni odbor vabi k obilni vdeležbi avstrijske katoličane vseh dežel in narodov. Kaj več o tem velevažnem zborovanji povemo o drugi priliki.

(Nadškof iz Edesse) mil. gosp. L. Rihmani je prišel včeraj sém ter se nastanil pri oo. frančiškanih; maševal je danes zjutraj ob 7. uri po orijentalnem obredu v sirskem jeziku. Nadškof je še mlad in kaj prijazen, govori nad osem jezikov in že na potovanju se je tudi nemščine toliko navadil, da se precéj lahko razume. Leta 1864 šolal se je v Rimu in takrat se seznanil tudi s tam bivajočim našim prevzv. knezoškofom dr. Jak. Missio. Rojen je mil. nadškof v mestu, zidanem ob razvalinah Ninive. Njegova nadškofija je silno obširna, a katolikov je malo tam in še ti so ubogi, pomešani s krivoverci. V stolno cerkev služi mu priprosta kapelica. Nadškof upa, da se bodo preobrnil razni krivoverci, ker z veseljem pošiljajo svoje otroke v šole, v katerih poučujejo katoliški duhovniki, ki so bili izučeni v propagandi v Rimu, a tudi domači naraščaj duhovščine se že kaže. — Jutri popoldne odpotuje nadškof od tukaj v Zagreb.

(Domača umetnost.) Gospod Ludovik Grile, akademični slikar v Ljubljani, je razstavil v izložnem oknu Giontini-jeve prodajalnice sliko, predstavljajočo „Dobrega Pastirja“, po znanem Blockhorstovem izvirniku. Slika, ki kaže, kako vrlo napreduje naš domači umetnik gosp. Grile, je na prodaj.

(Ljubljanski Sokol) vabi na maškarado, katera bode pustni torek dné 5. marca v dvorani ljubljanske čitalnice.

(Duhovske premembe v krški škofiji.) Čast. g. Julij Rupnik je dobil faro Šmartin pri Beljaku, in č. g. Jan. Amschl faro Št. Jakob v Lesah.

(Premembe med učiteljstvom) na Kranjskem: Gosp. Anton Maier, dosedaj nadučitelj v Jesenicah, pride na mestno nemško deško šolo v Ljubljani;

gdč. Alojzija Moos s Tunjic pri Kamniku v Nevlje in gdč. Frančiška Ileršič je dobila službo tretje učiteljice na mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani. (Finančno ministerstvo) je določilo, da se bode meseca marca 1889 pri carini odrajtovalo 20% nadavka v vseh onih slučajih, kedar kdo mestu v zlatu plačuje v srebru ali papirji.

(Izpraznjene službe.) V šolskem okraji kočevskem ste razpisani učiteljski službi na dvorazrednici v Koprivniku (plače 400 gld.) pa na enorazrednici v Ovčjaku (400 gld.). Prošnje so vložiti do 24. marca t. l. pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Kočevji.

(Premoženje rajnega A. Dreota) iznaša po sodišču predloženem inventarju 658-000 goldinarjev.

(Kmečka posojilnica) okolice ljubljanske poslala je podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji 50 gl. Z radostjo in hvaležnostjo pozdravljamo ta vrli čin posebno radi tega, ker je ta posojilnica prvi slovenski zavod, ki je pristopil podpornemu društvu.

(Osepnice) so se jele razširjati tudi v Krašnji.

(Obešenca so našli) preteklo soboto zvečer v Ljubljani na potu na Grad. Spoznali so, da je znani 28 let stari ključavničarski pomočnik Josip Kosec.

(Viharji na Jadrijanskem morji) so zadnje dni hudo razsajali. Mnogo ladij se je ponesrečilo, celo c. kr. vojne ladije so mnogo trpele. Korveta „Fasana“, na kateri se je nadvojvoda Leopold Salvator vračal iz Port-Saïda v Pulj, morala se je blizu Krete zaradi viharja obrniti proti Milu. Oddelek mornarice pri Visu je zbežal pred viharjem v Lošinj. Fregata „Lavdon“ in topničarka „Hum“ sta toli poškodovani, da sta morali odpluti v Pulj, kjer ju bodo popravili.

(Velika tatvina.) Včeraj po noči vlomili so neznani tatovi v prostore tržaškega menjalca Bolafija, kjer so odprli blagajnico ter iz nje odnesli denarjev in vrednostnih papirjev za 15.000 gld.

(Napad.) Sinoči krog 1/2 10. ure so v Trzinu neznani lopovi napadli Ivanovega hlapca iz Domžal, ko se je iz Ljubljane vračal z naloženim vozom pšenice, ter so zahtevali, naj takoj na njih voz preloži. Ko se je branil, začeli so ga pretepati in biti tako, da je po glavi in drugod močno potolčen. Ker je upil, zbalii so se lopovi ter pobegnili s svojim vozom.

Telegrami.

Budimpešta, 25. febr. V krogih, znanih z družino Loisingerjevo, se govori, da je zakon princa Aleksandra Battenberskega že sklenjen; oče sedaj mnogo imenovane gospe stanuje v Darmstadtu; hči njegova je bila skupno z baronom Lütgendorff-Leinburgom jako skrbno vzgojena.

Budimpešta, 26. febr. V zbornici pri posvetovanji o §§ 24. in 25. orožne predloge vložil Gajary predlog, da bi se bolj oziralo na madjarščino pri častniških izpitih jednoletnih prostovoljcev. Domobranski minister se izjavi, da je pooblaščen, ta predlog sprejeti, ter mej odobravanjem razloži, kakor tudi za njim minister Czaky precejšnje ugodnosti za jednoletne prostovoljce tako v jezikovnem oziru kakor za slučaj drugega službenega leta.

Berolin, 25. febr. Cesar in cesarica sta se včeraj vdeležila obeda pri ruskem veleposlaniku.

Aleksandrija, 25. febr. Stotnik Wissmann je došel.

Umrli so:

19. febr. Magdalena Vrančič, paznikova hči, 1 leto, Poljanska cesta 47, meningitis. — Marija Nachtigal, postreškovka hči, 20 mes., Poljanska cesta 18, jetika.

20. febr. Henrik Wizjak, prisiljenec, 23 let, Poljanski nasip 50, jetika. — Karol Černe, zlatarjev sin, 4 mes., Križevniške ulice 9, bronhitis. — Neža Rebernik, hišina, 60 let, Breg 29, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	termometra v mrazu	termometra po Celziju			
25. 7. u. jut.	733.4	—15.4	sl. vzh.	jasno	
25. 9. u. pop.	731.5	—2.6	sl. svzh.		0-00
9. u. zveč.	731.4	—7.0	sl. szap.	oblačno	
Srednja temperatura —8.3° C., za 8.9° nad normalom.					

Izdajatelj: Matija Kolar.

Dunajska borza.

(Telegrafno poročilo.)

26. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 70 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	84 „ 15 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 45 „
Akcije avstr.-ogerske banke	885 „ — „
Kreditne akcije	313 „ 90 „
London	121 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 57 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemške marke	59 „ 15 „

Izvrsten med pravi garantovani pitanec

se dobiva

v zabojčkih po 5 kil. à kilo 50 kr. in zabojček 30 kr. proti predplačilu ali poštnem povzetju pri

(10-4) **Oroslavu Dolenc-u,**
svečarji v Ljubljani.

Št. 1416.

Razglas.

(3-2)

C. kr. okrajno sodišče v Krškem naznaja, da se bode

velika zaloga dobrega starega in novega vina

vsega skupaj 332 veder, spadajočega v zapuščino dne 20. januarja 1889 umrle Petrinje Vizgoršek iz Studenca, z vinsko posodo vred

dne 1. marca 1889

in ako treba še prihodnji dan točno ob 8. ur pričenši na Studencu prodajala javnim dražbenim potom proti gotovemu plačilu.

C. kr. okrajno sodišče krško,
dne 15. februarja 1889.

Št. 834.

(3—3)

Vsprejme se v službo

pri deželnem odboru v Ljubljani za čas zidanja deželnega gledišča

stavbinski risar,

z dovršenimi tehničnimi šolami ali pa z dovršeno obrtno šolo, kateri je bil vže dlje časa v praktični službi, z mesečno plačo 75 gld., proti povračilu troškov za pot v Ljubljano in proti trimesečni odpuščenju. Prošnje za to mesto z dokazili o dovršenih študijah, o dosedanjem službovanji, o zmožnosti slovenskega ali katerega drugega sorodnega jezika in z dostavkom časa, kdaj more kdo to službo nastopiti, naj se pošljejo

do 10. marca l. 1889

deželnemu odboru v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani dne 11. februarja 1888.

Tuji.

23. februarja.

Pri **Maticu**: Herzman, Loos in Frische, trgovci, z Dunaja. — C. Radlio pl. Radis, glasbena umetnica, iz Grada. — dr. Buchler iz Trsta. — Musch, trgovec, s Češkega. — pl. Hügel, zasebnik, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Janez Wurst z Bistre. — Adolf Hirschfeld, Jonasch, trgovci, z Dunaja. — G. Gijori z Dunaja. — Schleimer iz Kočevja. — Lukoschitz, kupčevalec s starinami, iz Grada. — Josip Henkel in Herz, potovalca, z Dunaja. — Ludovik Reuter, trgovec, iz Brna.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josip Schwarz, uradnik z Dunaja. — Angelo Gatti iz Aleksandrije. — Janez Supan, s soprogo, z Reke. — Karol Sumak z Dunaja.

Diseldorfske oljate barve v tubah.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

v Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semenišno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dljakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilniške zastoj in franko.

Oljate barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Akvarelne barve mokre in suhe.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Oddaste se v najem od sv. Jurja dalje dve veliki transito-kleti

v Selu poleg Ljubljane.

Pogoji poizvedeti so na Marjinem trgu hiš.-št. 4 v prvem nadstropji. (3-3)

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kišeškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstrane, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nefrankovane (16)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljate barve v ploščevinastih pušicah (Bleibühnen) v domačem lanenem oljnatem firneži najtineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.